

Ameriške in francoske čete so stopile v Pariz

Nad 50,000 oboroženih meščanov je pognalo nacije iz mesta. Marsej, največje francosko pristanišče je tudi v rokah zaveznikov

London, 24. avgusta — Danes zjutraj so stopile v Pariz ameriške in francoske čete, da zapečatijo zmago meščanov, ki so na lastno pest in z lastno močjo pognali Nemce iz mesta. Nemci so baje prosili za premirje do danes popoldne, da se lahko umaknejo iz mesta.

London, 23. avgusta. — Pariz se je danes otresel nemških spon, v katere so ga naciji uklenili 14. junija 1940. Nad 50,000 oboroženih patriotov je pognalo Nemce iz mesta medtem, ko so napravili ameriški tanki močan zid okrog francoske prestolnice.

Štiri dni so se vršili boji po mestnih ulicah. Do 50,000 oboroženih francoskih domoljubov je vodilo boj, a njim se je pridružilo na sto tisoče meščanov, ki so grabili kar so mogli doseči in udarili po nacijah. Nad Parizom je zopet zavihrala trikolora in na vseh koncih in krajih odmeva veselo petje narodne himne: Alons enfant de la patrie...

Nobenega poročila še ni, če so ameriške čete že stopile v mesto. Vsa javna poslopja so v rokah patriotov in zastopniki francoske vlade iz Vichy so v rokah domoljubov, če niso zbežali iz mesta. Ravno štiri leta in 74 dni je bil Pariz v rokah nacijev.

Pariz je prvo glavno mesto kake evropske države, ki se bori na strani zaveznikov, ki je bilo zopet vzeto Nemcem. Res so zavezniki zavzeli Rim, toda Italija je šla v vojno kot sovražnica zaveznikov.

Meščani so zrevoltirali s tem, da se je najprej uprla policija. Zasedla je centralno policijsko postajo ter jo zabarikadiral. To je bilo znamenje za patriote, naj padejo po nacijah.

Kdo bo upravljal Pariz še ni znano, toda najbrže bo izročena administracija v roke domačinom. General de Gaulle, načelnik Osvobodilnega komiteja se je pred dvema dneva posvetoval z generalom Eisenhowerjem v Bretagni glede tega.

Nobene besede še ni, koliko Nemcev je bilo pobitih v Parizu ali koliko jih je bilo vjetih. Zavezniška letala so poročala že dva dni, da je videti dolge kolone Nemcev, ki odhajajo iz mesta na vsaki cesti, ki vodi proti vzhodu.

Osvobojevanje Pariza so praznovali tudi v Alžiru, Afriki. Vse baterije v mestu so oddajale salve, parne piščali so tullele in na vseh hišah se je pojavila trikolora.

Parizani so vsa štiri leta zbirali orožje in ga skrivali za ta dan. Jemali so ga iz nemških skladišč, jemali so ga pobitim Nemcem. Največ so jemali puške in strojnice, ki se lahko skrijejo. Nemci so štiri leta okupacije skrajno brutalno postopali z meščani. Trdijo, da jih je bilo do dneva invazije ustreljenih najmanj 12,000, od dneva invazije pa do danes pa najmanj 6,000. Od časa okupacije so Nemci aretirali najmanj 30,000 Parizanov in do 350,000 so jih poslali v Nemčijo na prisilno delo.

Zavezniki morajo ostati tesno skupaj za trajen mir, naroča F. D. R.

Washington. — Predsednik Roosevelt je včeraj sprejel v Beli hiši 42 delegatov od mirovne konference, to je ameriške, angleške in ruske zastopnike. Poudarjal jim je, da mora biti podlaga bodočemu miru na isti trdni podlagi kot je zdaj trdna vez med štirimi glavnimi zavezniki.

"Mi ne smemo napraviti samo mir, ampak mir, ki bo trajen in mir, v katerem bodo veliki narodi sodelovali v slogi, da preprečijo vsako vojno s silo. Toda mi štirje (Amerika, Rusija, Anglija in Kitajska), moramo ostati prijatelji, venomer se moramo posvetovati, da se bolj spoznamo."

Švedska ladja vozi pakete za ameriške ujetnike

New York. — Švedska ladja Gripsholm, ki je v sredo odplula proti Švedski, da bo pripeljala domov ameriške ranjene in bolne voje ujetnike iz Nemčije, vozi na tone božičnih daril za ameriške voje ujetnike v Nemčiji in 12,000 vrec pošte za iste. Tako poroča Ameriški Rdeči križ.

Švedska ladja bo šla zopet po ujetnike

Washington. — Švedska ladja Gripsholm bo v par dneh odplula iz New Yorka in bo v Goteborgu na Švedskem naložila ranjene in bolne ameriške voje ujetnike, ki bodo tje poslani iz Nemčije. Za te bodo zamenjani bolni in ranjeni nemški vojni ujetniki.

Hrvatice imajo sestanek

Ženski odbor "Hrvatskog narodnog vijeća" sklicuje sestanek za petek 25. avgusta ob osmih zvečer v Hrvatskem domu na 6314 St. Clair Ave. Namen sestanka je, da se prične z akcijo za pomoč trpečemu hrvatskemu narodu v stari domovini. Vabljeni ste vsi Hrovatice in Hrvatice in kjer je pripravna pot za armado, ki prodira proti severu v osrbeje Francije.

Grenoble je bilo prvo francosko mesto, ki je pred 129 leti odprlo vrata Napoleonu, ko je hotel po ujetništvu na otoku Elbi proti zopet nazaj na prestol. Ameriške čete so prodirale na mesto po isti poti, kot Napoleon od Sredozemskega morja.

Rusi se vate na Bukarešto, na severu so dosegli obrežje pri Rigi

London, 23. avg. — Druga ukrajinska armada je prodrla v zadnjih 24 urah 36 milj proti jugu v Romunijo in dosegla točko, ki je samo 167 milj od Bukarešte, glavnega mesta Romunije.

V treh dneh ofenzive v Romuniji je armada generala Malinoviškija pobila 25,000 Nemcev, zajela jih je pa več kot 12,000. Nemške armade so prišle na pomoč onemoglim romunskim divizionom, da bi ustavile prodiranje Rusov južno od Jasi, toda njihov odpor je zastoj.

Nemški radio je danes poročal, da so ruske čete dosegle obrežje pri Rigi, ki je glavno pristanišče in prestolnica Latvije.

BESEDNJAK GRE HITRO MED LJUDMI

Nov dr. Kernov besednjak, ki je te dni izšel v drugi izdaji, ljudje zelo hitro kupujejo. Kdor ga še nima, naj si ga gotovo hitro nabavi, ker tiskanega je samo omejeno število. Dobro je tudi, če ga kupite za svojega vojaka in za mladino sploh, ki se vedno bolj zanima za slovenski jezik.

Naročite ali kupite ga lahko v Ameriški Domovini, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. Besednjak stane \$5.00 in je gotovo vreden dvakrat toliko. Slovenci imamo samo te vrste knjige, ki nam je potrebno za znanje slovenskega in ameriškega jezika. Dopoljemo ga tudi po pošti.

Nemčija ima 32 milijonov delavcev v industriji

Washington. — Pred izbruhom vojne je bilo v Nemčiji 22 milijonov delavcev v industriji. To število je zdaj naraslo na 32 milijonov. Od teh jih je pa 15 milijonov inozemcev, večinoma na prisilnem delu, več kot 5 milijonov je pa dečkov in deklic po 14 in 15 let starih. Mnogo je tudi starih možkih in žensk v industriji. Ta slika kaže, da se nemška armada ne more dosti zanašati na vojni material.

Trukov smo izdelali več kot pa lansko leto

Washington. — V prvih šestih mesecih letošnjega leta je izdelovala ameriška industrija 344.434 raznih trukov, v istem času lansko leto pa 320.298. Truki so za armado in civilne potrebe.

Za Lauschetovo kampanjo

Mike Udovich iz 1129 E. 174. St. nam je izročil \$10 za Lauschetovo kampanjo. Ker je Frank dober župan, bo gotovo tudi dober guverner, pravi Mr. Udovich. Lepa hvala za dar, Mike.

Tretja obletnica

V petek ob sedmih bo darovala v cerkvi sv. Lovrenca masa za pokojnega Laurence Habjan v spomin 3. obletnice njegove smrti.

Program civilne obrambe

Danes dopoldne ob 10:15 bo na radijski postaji WHK govorila Mrs. Albina Novak o raznih problemih civilne obrambe.

Naši fantje - vojaki

V SLUŽBI ZA SVOBODO IN DOMOVINO

Pfc. Frank L. Knaus iz 3926 St. Clair Ave. je bil ranjen v Franciji 15. julija. Tako je pisal svoji sestri Mary Knaus iz bolnišnice v Angliji. V armado je stopil v oktobru 1942, preko morja je bil poslan letošnjega marca. Njegov brat Pfc. John služi pri topničarji v Franciji.

Mr. in Mrs. Ignac Piskur, 1065 E. 69. St. sporočata, da je odšel njen sin Anthony k mornarici. Pred dvema mesecema se je šele poročil. Njegov brat Pvt. Ralph je bil 13. julija ranjen v

Severno od Varšave ruska kolona zabija zagozdo med nemško garnizijo v Varšavi in med Vzhodno Prusijo.

Vlada je včeraj zasegla v Pennsylvaniji zelo važne premogovnike

Washington. — Predsednik Roosevelt je ukazal, da vlada zaseže premogovnike in lastnino Philadelphia & Reading Coal & Iron Co. v državi Pennsylvaniji, radi stavk in drugih delavskih nemirov. Naročil je notranjemu tajniku Ickesu, naj prevzame vodstvo posesti.

Predsednik je ukazal, da morajo biti Ickesu na razpolago vse vladne agencije, da bo lahko izvršil svojo nalogo, kot vojni oddelek, justični oddelek, urad za obvezno vojaško službo itd.

Za dan zmage ne bo na razpolago časopisnega papirja v večji meri

Washington. — Tisti ameriški časopisi, ki imajo v načrtu, da bodo za dan zmage nad Nemčijo tiskali liste v več ali povečanih izdajah, bodo morali v ta namen pripraviti papir iz sedanje vsakdanje zaloge. Urad za vojno produkcijo namreč pravi, da ne bo dovolil časopisom nič ekstra papirja za tisti slavnostni dan.

Časopisnega papirja namreč tako zelo primanjkuje, da vlada ne more dovoliti dodatnega papirja za kake slavnostne ali povečane izdaje.

Roosevelt bo obiskal osvobodjene kraje

London. — Londonsko časopisje trdi, da se v delu načrti, da bosta Roosevelt in Churchill navzoča v Parizu, če je to praktično, ko bodo zavezniške armade korakale v slavnostni paradji po mestu pod slavolokom zmage. Prve bi korakale francoske čete in general de Gaulle bi zavzemal častno mesto.

V kampanji se ne bo posluževal bojnih ladij

New York. — Predsedniški kandidat republikanske stranke, Tom Dewey, je rekel, da se bo v predsedniški kampanji posluževal letal in vlakov, toda dvomi, da bi rabil za kampanjo bojne ladje, križarke in rušilce, kot to dela "nek drug kandidat."

Cirkus dospe v mesto

V mestnem stadionu v Clevelandu bo od četrka 31. avgusta pa do nedelje svetovni cirkus "International Thrill Cirkus." Nad 100 glavnih predstav bo dalo izvežbano osobje, ki šteje nad 1000 oseb. Največja posamezna predstava bo Terrill Jacobs, ki nastopa z dresiranimi levi, tigri in sloni. Tudi njegova žena Dolly nastopi z dresiranimi sloni in leopardi. Nastopili bodo razni akrobati, moški in ženske. Cena vstopnicam bo 60c, \$1.20 in \$1.80 z davkom in se dobe v Public Hall na 6. cesti in St. Clair.

Novo plošče

John Sušnik, lastnik Norwood Appliance & Furniture, 6104 St. Clair Ave. naznanja, da je prejel v zalogo tretjo novo Jankovčeve plošče in sicer: živahna polka in pa Vadaln valček. V zalogi ima tudi razne druge plošče.

Lausche v kampanji

Danes bo obiskal Frank J. Lausche Lorain County Fair v Wellington, O., jutri bo pa govoril na Darke County Fair v Greenville, O.

Enajsta obletnica

V petek ob sedmih bo darovala v cerkvi sv. Vida masa za pokojnega Antona Jakopič v spomin 11. obletnice njegove smrti.

ROMUNIJA JE SPREJELA RUSKE POGOJE

Premier Antonescu je baje odstopil in Romunija bo postala zdaj zaveznica

New York, 23. avg. — Radio iz Bukarešte je nocoj javljalo, da je Romunija sprejela mirovne ponudbe Rusije in bo postala "zaveznica" Združenih narodov. Ob 4:30 popoldne (ameriški vojni čas) je romunski radio naznanjal proklamacijo kraljeve vlade, ki je sprejela ruske mirovne pogoje.

Proklamacija je prišla nepričakovano. Ruska armada je ponovno svarila Romunijo, naj se umakne iz vojne in naj pretrga vezi z Nemčijo. Pred 4. dnevi je ruska armada začela ofenzivo v dveh kolonah proti Bukarešti, da jo vrže iz vojne. Zdej je najbrže romunska vlada uvidela, da misli Rusija zares in je kapitulirala.

Premier Antonescu je s svojim kabineto odstopil in kraljeva vlada je sprejela pogoje iz Moskve, je poročal romunski radio.

Kralj Mihael je v glavnem javljalo v svoji proklamaciji sledeče: Ustvarila se bo nova narodna vlada.

Ruski mirovni pogoji se sprejmejo kot predloženi.

Romunija postane zaveznica Združenih narodov.

Vsi državljani naj se zgrajejo okrog prestola.

Romunija se odpove tistemu delu Sedmograške, ki ga je vzel Hitler Madžarski in ga dal Romuniji.

RDEČA BARVA NI ZA STAREGA ČLOVEKA

Philadelphia. — Rudolf Weber, ki je že star 94 let, je oni dan prebarval svojo hišo z rdečo barvo. Pa se mu je zdela vse preveč živa, zato je šel in prebarval hišo z belo barvo. Ta pa bo, je rekel.

Poroka

Ursula Rakar, hči George Rakarja iz 1067 E. 69. St. se bo v soboto poročila z Frankom E. Vovko. Poroka bo v cerkvi sv. Vida zjutraj ob devetih. Vse naj boljše jima želimo v novem stanju.

Nov grob

Za srčno hibo je umrl rojak Louis Judnič, star 62 let in stanujoč na 1041 E. 74. St. Pogreb se bo vršil iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Čas bo naznanjen jutri.

Pogreb Primož Modica

V petek zjutraj ob devetih bo pogreb za pokojnim Primož Modicem iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in potem na Kalvarijo.

Seja demokratov

Jutri zvečer ob osmih bo važna seja Slovenskega demokratskega kluba 32. varde. Seja bo v SDD na Waterloo Rd. Člani naj pripelejo s seboj tudi svoje prijatelje.

Na bolniški postelji

Poznani John Terškan iz 968 E. 209 St. Euclid, O. se nahaja doma na bolniški postelji. Prijatelji so dobrodošli, če ga obiščejo ob priliki ter mu krajšajo dolge ure v boleznini.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

517 St. Clair Ave. Henderson 6628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA: Za Ameriko in Kanado na leto \$4.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year

Entered as second-class matter January 5th, 1908, at the Post-Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 198 Thurs., Aug. 24, 1944

Za Rusijo in proti

II.

Članek v Commonweal torej misli, da moramo verjeti v nadaljevanje prijateljskih odnosov med Ameriko in Rusijo, ko mine sedanja vojna, in zavrača vsako drugačno mnenje.

Nekateri se boje, da bo Rusija napravila sporazum z Nemčijo, ko se bo ta otresla Hitlerja. Na vlado pride v Nemčiji kaka skupina ljudi, ki jo že sedaj podpira Rusija in jo bo dalje podpirala po vojni.

To mnenje naš članek zavrača, češ, da je nemško-ruski sporazum neverjeten. In če se pomisli, kaj so Nemci počeli na Ruskem, kjer so bili nekaj časa gospodarji v okupiranem ozemlju, je treba celo verjeti, da je tak sporazum naravnost nemogoč.

Kaj pa če se Stalin zveže z Japonsko in istotako izgubi zaupanje Amerike? Spet jih je dovolj, ki verjamejo, da se bo to zgodilo. Že zato, ker je Stalin sam dejal japonskemu ministru Matsuoki: Midva sva oba Azijata.

Tudi to misel naš članek odločno zavrača. Po njegovih mislih že zato Stalin ne bo šel z Japonci zoper nas, ker pač ne bo hotel dati prav svojim nasprotnikom, ki vedno tolčejo po Stalinu, da bi lahko dejali vsemu svetu: Ali vam nismo pravili...? Ne, Stalin je preveč pameten, recimo magari prefrigan, kakor da bi kaj takega storil.

Končno pravi članek (v tedniku Commonweal), da bo Rusija kljub svoji povečani moči in veljavi po tej vojni vendar primorana misliti v prvi vrsti na to, da sebi in svetu pomaga ohraniti trajen mir. In ta nujna potreba bo odvaljala vse drugo, odvaljala vsako skušnjava kake lisjaške politike ali celo podžiganje svetovne revolucije.

In ne smo časa za celjenje svojih ran bo Rusija potrebovala, tudi na kako novo vojno ne bo mogla misliti v doogledelem času, pa naj bo tudi obdržala želje po nadaljnji ekspanziji. In čim več novega teritorija si bo vzela ob koncu te vojne — ako namreč sploh na to res misli — toliko težje se ji bo spuščati v kake nove oborožene konflikte.

Tako torej izvaja svoje misli članek v Commonweal in spodbuja vse svoje bralce, da naj tudi ameriško javno mnenje v tem smislu prekrvasijo. Ker mi Rusiji lahko zaupamo, držimo se tako, da bo tudi Rusija lahko zaupala nam. Tako sklepa članek svoja izvajanja.

BESEDA IZ NARODA

Vam, ki ljubite svoj narod!

Prihodnji teden, 2. in 3. septembra, se vrši važen shod v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio, katerega glavni namen je: POMOG NAŠIM V STARI DOMOVINI!

Na ta shod se pričakuje precejšno število zastopnikov in ljudi, katerim gre za dobrobit bodeče Slovenije. V listih smo od časa do časa čitali, kdo bo navzoč, toda nismo pa še brali, ali bodo navzoči tudi tisti, ki so imeli in imajo še danes kontroliran precejšnji del ameriških Slovencev in Slovencev pod svojimi nazori in vtisi. Brez dvoma bi navzočnost teh oseb imela velik pomen med tem delom mase in končno tudi učinek. Nihče ne bi rad videl, da bi bilo delo storjeno na tem shodu, takoj porušeno, kakor nam kažejo pretekle izkušnje!

Za to, kar bom napisala prevzajem sama popolnoma vso odgovornost. Nihče mi ni teh misli narekoval, kakor tudi ne svetoval, pač pa sem prišla do teh zaključkov sama v svojem razmišljanju: kaj bi nam prineslo boljše in stalnejše posledice.

Osebe, ki so v izvršnem odboru, kakor tudi v širšem odboru organizacije Slovensko-ameriškega-narodnega-sveta, so javnosti poznane. Marsikatera teh oseb si je istekla mnogo zaslug v udeleženju svojih ambicij. Ampak v Ameriki imamo še osebe, ki slučajno niso med temi odborniki, ki pa imajo mnogokušenj in tudi zaslug ter poznavajo trpljenje naroda v domovini in poznajo tudi tendenco ameriških Slovencev in Slovencev, zato bi morali biti navzoči, ko se razmotrija o možnostih, ki se nazno pojavijo vsak čas v starem kraju, ker odločilen čas se bliža in vsak, ki zasleduje dnevne novice, lahko vidi, da se bližajo jasnejši dnevi za obzorjem, do katerih nas bo privedla zmaga zavvezniških narodov.

Torej v svojem razmišljanju sem prišla do teh misli: Koliko bi mi lahko pripomogli k vsaj navidezni slogi, če bi bili na tem shodu navzoči sledeči, katerih doslej še nismo opazili na teh sestankih, ki pa imajo dar besede in pisavi in govornici, namreč: James Debevec, urednik dnevnika Ameriška Domovina, ki ima vse polno dobrih nasvetov; Leo Zakrajšek iz New Yorka, ki mu je politika v starem kraju poznana kot mu je poznano ameriško vladno gospodarstvo; Anton Šubelj iz New Yorka, čeprav ni politik, ima pa gorečo ljubezen za svoj narod, ki mu kipi iz grla, ko govori; Frank Kerže iz New Yorka, ki je rodoljuben in pozna sentiment naših ljudi v starem kraju kot v Ameriki; Ivan Zorman, pesnik, ki pozna lepoto slovenske duše in srca, katero opeva v prelepih verzih in pesmih, kar blagodejno vpliva na nas; Rado Staut, v Milwaukee, ki prav gotovo želi dobro slovenskemu narodu.

Potem pa naši dostojanstveniki, ki so že od nekdaj bili narodni voditelji kot so: Monsignor Vitus Hribar, ki je na nedeljo 22. junija, 1941, to je tisti dan, ko je Nemec napadel Ruso, na neki prireditvi z veliko gorečnostjo in v prepričevalnem duhu glasno podarjal: "Rusija bo rešila naš slovenski narod, to si zapomnite..." Rev. Milan Slaje, ki je bil že v starem kraju zainteresiran v častnikarstvu in je bil vedno liberalnih názorov; Rev. Vital Vodušek, ki je eden izmed najbolj duhovitih narodnjakov med duhovščino;

Rev. Matija Kebe, ki se nikogar ne boji, kadar je na mestu beseda in prid naroda; In na vsak način naj bi bil navzoč:

Rev. Trunk iz Leadville, Colorado, ki čuti slovanstvo do svojih kosti ter Rev. Bernard Ambrožič, ki naj bi se to pot otresel vseh vrvic in prišel na dan z besedo, ki bi prinesla slovo in pravi sporazum.

Nastela bi lahko še in še osebe, ki igrajo važno vlogo med nami, ampak naj zadostuje za to pot, ker po mojem mnenju bi ravnvo te osebe doprinesle med nami tisto zaželeno združenje, ki bi bilo v korist našim sestradanim trpinom v starem kraju.

Saj vemo in je jasno kot beli dan, da naši v stari domovini niso bili pogumni kar že noč na Golgato, pač pa nosijo ta težki križ že dolgo dolgo let in so trpeli pod njega težo, upajoč boljših časov, do katerih so kot ljudje opravičeni.

Zdaj pa še eno misel: Na vsakem shodu moramo poslušati dolga poročila, večinoma pisana, kar vzame čas in nič kaj ljube ne vpliva na naše živce. Kaj če bi dali odborniki poročila med javnost potom tiska ali časopisov in ustmeno naj bi v kratkih besedah, povedali, kaj se je doslej doseglo in kaj je pričakovati v bodočnosti in bi se dalo malo več časa za javne debate in pa besedo tistim ljudem, ki niso bili v odboru in bi nam dali dobre nasvete ter nekaj novega življenja.

V tem dopisu sem imenovala dvanajst oseb, ki bi morali biti vsak na tem shodu navzoči. Kot mi je znano, bi morali priti na svoje stroške, ampak upam, da ni nobeden teh v stiskah za denar in od vsakega izmed teh bi bili ti stroški ena najboljši dobičkanostnih investicij v narodnem življenju, kar ste jih še kedaj imeli priliko pokloniti narodu.

Torej, dragi Slovenci, mi imamo veliko zaupanja v vašo iskrenost in ljubezen do slovenskega naroda v starem kraju. Tukaj v Ameriki ste vi kot mi drugi člani vsak po svojem delovanju in vsak izmed vas ima nešteto pristašev in somišljenikov. To je resnica, kateri ne more nihče ugovarjati. Pridite na shod v soboto ali nedeljo 2. in 3. septembra v Slovenski narodni dom v Clevelandu in se oglasite k besedi in po tem shodu naj bi med nami zavladal tisti mir in dobra volja, za katerega naši dragi prelivajo svojo kri na bojnih poljanah. Veliko žrtvujejo tudi sinovi in hčerke ameriških Slovencev in Slovencev, veliko žrtvujemo tudi mi, ampak naše je bolj na materijalen način. Torej bodimo pravični do svojih in sami sebi in ne pustimo te lepe prilike, ki se nam nudi prihodnji teden na narodnem shodu, da bi ne doprinesla tistih uspehov, za katere je namenjena, namreč: POMAGATI UBOGIM, to je naša krščanska in narodna dolžnost!

Pred oči si vzemimo sliko vojaka na bojnem polju, ki se bojuje v vrstah vojakov, katerim je glavno za zmago svobode in pravice. Vojak ne vpraša sodruga od kje si, kaj je tvoja veroizpoved, kakšne barve si, ampak gre mu za ohranitev človekoljubnosti. Ravno tako bi moralo biti med nami, ko gre za korist naroda, ki se nahaja v pomanjkanju. Stati moramo v močnih vrstah in glavna misel med nami naj bi bila, rabiti svoje močgane ter dajati dobre nasvete, ki bodo služili narodu in korist in to je edini namen narodnega shoda. Z narodnim pozdravom, Albina Novak, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Bodeča žica

Ko človek takole kot vojak ali radovednež preglednje sledove krajev in mest, kjer je še mogoče pred tednom ali mesecem divjala bitka, mu je redni spremljevalec na vsakem koraku in ob vsakem vojaškem objektu — bodeča žica. Ko prihajaš in odhajaš iz ujetniških taborišč te pozdravlja, spremelja na vsakem koraku in se tudi od tebe poslavlja — bodeča žica. Bodeča žica je tako tesno povezana z vojnimi dogodki, kakor je povezala čutarica z vojakom pešcem.

V burski vojni so bodečo žico prvi uporabljali za zaščito pred sovražnikom. Takrat so tudi prvič zarezgale na bojiščih strojnice. V prvi svetovni vojni je bodeča žica prišla še do večje vejavae. Takrat se je pojavil prvi tank, ki je pomenil resnega sovražnika za bodečo žico, toda iznašli so sredstvo in bodeča žica je tudi v tej vojni obdržala svoj pomen.

Izumitelj bodeče žice je Amerikanec Glidden. Svoj izum je patentiral v washingtonskem patentnem uradu leta 1874. Od tega časa dalje se je bodeča žica zelo koristno razširila v poljedelstvu in tudi drugod.

Poseben pomen pa je dobila v modernem bojevanju za napredovanje ovir proti sovražniku. Že v prvi svetovni vojni so porabili ogromne količine bodeče žice. Meseca julija 1913 so proizvajali v Nemčiji 200 vagonov bodeče žice tedensko, v avgustu 1915 je proizvodnja poskočila že na 300 vagonov, meseca julija 1916, med bitko na Sommi, pa je znašala proizvodnja bodeče žice tedensko 700 vagonov. Strokovnjaki pravijo, da so Nemci v teku prve svetovne vojne od leta 1914 do 1918 porabili približno 60.000 vagonov bodeče žice. Nekdo je izračuna, da bi bili s to količino lahko napravili ograjo krog vse Jugoslavije, ki bi bila široka 150 metrov.

Uporaba v tej vojni bo verjetno še mnogo večja, čeravno živimo v dobri tako zvanih bliskovitih bitk. Tehnika za napravo žičnih ovir na bojiščih je danes precej drugačna od one iz prve svetovne vojne. Predvsem so današnje prepreke znatno nižje, zato pa gostejše. V krajih, kjer zapadejo velike količine snega so večkrat vojniki primorani, da spletejo po več preprek drugo vrh druge. To napravljajo s pomočjo tako zvanih španskih jezdecov, ki jih enostavno polagajo na snežno plast in, ko tudi to sneg pokrije, postavijo vrhu nje novega jezdeca.

V Pušavskih predelih so se pokazale iste ali vsaj podobne težave. Tam sicer ni snega, zato pa viharji zakrivajo žične oprave s peskom in gotovo je, da je ostalo v zahodni pušavci ogromno žiče za vedno pokopane v pušavskem pesku.

Če verjamete al' pa ne

"Jim," se obrnem na sotrpina, ki je bi po višji inštanci komandiran v kuhinjo za K. P. (kuhinjsko policijo), "zdaj, ko bova začela nositi posodo z mize v kuhinjo, pazi, da se kam ne zaletiš, da se ti ne bo pripetilo, kakor se je onemu v Indiani."

"Imaš že spet eno za rokavom?" bi rad vedel France, "kje si jo pa pobral?"

"Priletela je iz Indiane in je tako resnična, kot resnično midva s Jimom komaj čakava na pomivanje posode."

"Aha," povzameta oba hkrati, Jim in France, "torej o istinitosti ni absolutno nobenega dvoma, k-hm, k-hm, kar začni."

"Vama ni treba prav nič pokašljavati v tem gorkem poletnem času," ju opozorim in posvarim prijateljsko. "Ako je kak

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Am

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939. Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

ENA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNO SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebuje nobene zdravniške povelje. Pristop od 16. do 55. leta.

Za 25 centov mesečnega asesment, plačuje dobrostoječem članu pogrebni stroškov.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: FRED UDOVICH, 183-22nd St., Barberton, Ohio; Predsednik: ANTON RUDMAN, 719 E. 157th St., Cleveland, O.; Prvi podpredsednik: MICHAEL TOMSIC, Box 286, Strabane, O.; Drugi podpredsednik: FRANK ČESNIK, 5709 Prosser Ave., Cleveland, O.; Tajnki: VINCENT H. LAUTER, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.; Blagajnik: JERRY ZUPERC, 982 E. 207th St., Euclid, O.; Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6121 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: CHARLES BENEVOLO, 16007 Highland Ave., Cleveland 10, Ohio; Cleveland 10, Ohio; Drugi nadzornik: NIKOLA KLASAN, 1624 Superior Ave., Cleveland 13, Ohio; Tretji nadzornik: JOSEPH ŠHEGA, 207-23rd St. N. W., Barberton, Ohio.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: AUGUST F. SVETEK, 478 E. 157th St., Cleveland, O.; Drugi odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard, O.; Tretji odbornik: JOHN ROZANEC, 409 E. 149 St., Cleveland, Ohio.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Moške 1067 Sutherland Ave., Akron, O.

Cenjeni člani Slovenske moške zveze

Štiri mesece naše pete kampanje je za nami. Dobro tri tedne predno bo kampanja zaključena in se bo pokazalo, če smo kaj napredovali in dosegli novem članstvu, kakor smo sami sebi obljubili v zadnji kampanje.

Torej, ako ste vi eden tistih, ki se še ni aktivno vključili v kampanje, sedaj je še čas, da pričnete in sicer tako, da se vključite, vam bo prinesla lepe obresti v nagradni list, ki ste ga prejeli, ko ste se v kampanji pridružili. Če niste bili določeni od glavnega predsednika za aktivni član Slovenske moške zveze. Brez dela ni napredka in brez aktivnosti tudi ne!

Torej, ako je napredek pri vaši podružnici malo in počasen, storite vi kot zaveden član vse, kar je potrebno, da se vključite in pripravite v njih zanimanje, in sicer tako, da se vključite, vam bo prinesla lepe obresti v nagradni list, ki ste ga prejeli, ko ste se v kampanji pridružili. Če niste bili določeni od glavnega predsednika za aktivni član Slovenske moške zveze. Brez dela ni napredka in brez aktivnosti tudi ne!

Radi bi omenili že nekatera poročila od podružnic, kajujejo že precej lepo število novega članstva. To nam daje vtis, da bodo tudi še ostale podružnice, ki so še v pripravi, lahko dobile lepših števk za prihodnje mesečno poročilo.

Kakor vam je že znano, se bo pričela tretja kampanja dne 23. setembra v Euclidu, Ohio. Zato pa se vključite v prihodnjih štirih tednih in tako pomaga s svojimi mislimi in navseti za dobrobit in napredek naše organizacije. Z bratskim pozdravom,

Vincent H. Lauter, gl. tajnik

dvom tukaj okrog v tej dvorani nad mojimi besedami, naj se pove." Fanta sta lepo pametno molčala. Take ljudi mora človek prijeti v strah o pravem času.

"Torej nekje v Indiani je bilo, ko je šel možakar, njegovo ime mi je povsem padlo iz glave..." "Saj sem slišal, da je nekaj težkega padlo na tla prejle, pa nisem vedel, kaj je bilo," naglo seže v besedo visoko cenjeni šolnik France.

"Cenjeno zbornico bi prosil, da se vzdrži medklincev!" Te besede sem slišal neke na zborovanju in sô se mi tako dopadle, da sem se jih tudi jaz poslužil tedaj v kempu, s čemer sem strašno imponiral avdienci, kot je bilo videti, ker sta kar zajejala nad mojo strašno učenostjo.

"Torej nekje v Indiani je bilo, da naj začnem od kraja, ko mi je France prejle pregrizel besedo, ko je šel nek možakar v prodajalno, kamor ga je poslala žena po struco kruha. Ni treba še posebej pripomniti ali povedati, da mu je strogo zabičala, naj se ahta domov, ker bo kruh za večerjo in ne šele za zajtrk drug dan. Da se bo poahtal, je rekel, kar bi gotovo tudi vsak izmed nas obljubil če bi bil na njegovem mestu."

"Absolutno!" je zagrmelo iz ust mojih cenjenih poslušalcev, kar je kazalo, da zvesto sledita mojemu pripovedovanju. Ta beseda ne velja za medklic, ampak zaleže toliko, kot bi mi ploskala, kar je za govornika vselej priznanje in nov pogum k nadaljevanju.

25 NAG... se odda vsak večer pri far... pod cerk... ob 8:45... Ravno tako vsa različna nagra... vratih

Zrtev spovedne molčečnosti

Josip Spilman S. J.

vedno večjim zanimanjem gospod Meunier sledil Lovčevi povesti. Ko konča, mu v roki in reče: "Karkoli tudi zagrešili, spoštujem ker ste storili tak korak. Stram vas kot svojega varovca in nikomur ne bom izdal." Dobro je, da ste najprišli k meni. Gotovo da treba zadostiti po zmnoženosti. Dobro je, da ste najprišli k meni. Gotovo da treba zadostiti po zmnoženosti. Dobro je, da ste najprišli k meni. Gotovo da treba zadostiti po zmnoženosti.

"Ravnajte z menoj tako kot ste ravnali z nedolžnim abbe Montmoulinom," je mirno pripomnil Loser.

Advokat mu seže v roko; potem pohiti k sodniškemu predsedniku. "Sreda je," pravi "našel bom pri njem državnega pravdnika in različne kolege, ki ravno igrajo ta rok. Deset že bje ure. Upam, da ni prepozno."

"Prišel je ravno še o pravem času. Karte so že zmetali skupaj in so se hoteli raziti, ko jim služabnik naznani gospoda advokata. Navzoča gospoda se začudeno spogleda. Gospod Meunier se na kratko opraviči in naznani, kaj ga je ojačilo, da jih je prišel motiti tako pozno. "Prosim vse gospode kolege, da naj malo počakajo in poslušajo, kaj se je zgodilo," pravi in pove, kaj je zvedel od Loserja. Napeto so poslušali vsi navzoči, komaj so si privoščili odih.

Državnemu pravdniku, ki je imel še dobro v spominu, kako ostro je govoril zoper abbe Montmoulina, je bilo seveda, kot bi sedel na trnjih, ko je advokat pripovedoval, kaj se je zgodilo. "Je pa ta človek pri zdravi pameti?" vpraša nazadnje, ko Meunier konča.

"Pri tako zdravi pameti kot je sploh mogoče biti," trdi Meunier.

"Hvala Bogu, da sem takrat spraval njegovo pomiloščenje v tir!" kliče gospod predsednik. "Tako vsaj deloma lahko stvar popravim. Če nesrečnež le že ni oslavel v onem strašnem podnebnju in če ga silno naporno delo že ni spravilo pod zemljo —!"

"Seveda na to novo samozatožbo moramo še enkrat začeti celo pravdo," pravi eden sodnikov.

"Samo ob sebi se razume. Jutri bom takoj zaslišal tega gospoda Loserja ter sam predlagal, da se stvar po protokolu revidira," pripomni državni pravdnik.

"In jaz pa se bom takoj nato obrnil na gospoda pravosodnega ministra, da takoj pokliče obsojenca nazaj iz Nove Kaledonije. V kolikem času se bi pač mogel vrniti?" vpraša predsednik.

Pismo

Vsako jutro ob devetih je stopila iz hiše na cesto. Bila je že stara in v ramenih upognjena in glavo je povešala. Njen korak pa je bil skoraj drsajoč.

Na kamenitem robniku pločnika se je ustavila in se zadržala v daljavo proti gornjemu koncu velike ceste, ki se je izgubljala za ogrom visokih hiš.

Zazdelo se je, da hočejo njene trudne oči skrajšati razdaljo in prepoznati ljudi, ki so majhni in nemirni kakor mravlje hiteli po svojih opravkih. Tako so bili majhni pri ovinku ceste, da ni bilo mogoče razlikovati ženske od moškega, ne otroka od odrastlega človeka.

Njene oči pa so vztrajno strmele v daljavo in iskale... iskale... Pogled je bil oster, skoraj srep in kovinsko mrzel.

Kazalec na uri se je počasi, a vztrajno premikal naprej. In ko je napravil polovico poti do desete, so njene oči zažarele v nenavadnem ognju.

Izza ogala na koncu ravne ceste, ki je tam zarisala rahel klanec, je zavihralo široko ogrinjalo poštnega dostavjalca.

Razločno so ga videli njene oči, ki so gorele v vročem upanju, kako je prekal cesto in izginil v hišo številka ena. In potem je šela sekunde, dokler se ni spet pokazal in odvihral v nasprotno stran v številko 2... in tako je meril ceste ter se počasi bližal. Devetnajstkrat je moral z leve proti desni in v nasprotno smer, preden je dospel do nje, kajti njena hiša je imela številko 38. Včasih ga iz te ali one hiše ni hotelo biti. Količ dobrih novic je moral deliti!

In ko je naposled stal pred njo, je segel v veliko uradno torbo, vzel šop pismen in razgledal, jih pregledal in zmajal z glavo: "Nič za vas, mati!"

Kakor bič so padale besede. Še bolj se je sključila in kakor senca odtavala proti vratom.

A tam ji je zmeram zastal korak in oči so ji usle za njim.

Zmeraj začasa, da ga je videla stopiti čez prag sosednje hiše, ki je imela številko 40.

In potem ji je pogled odromal nad vrata lastnega doma, kjer je bila tablica s številko 38. Zazovražila je to številko in vroče si je zazelela, da bi bila 36 ali 40.

Tako je bilo dan za dnem.

Včasih je sijalo sonce, navadno pa je bilo oblačno ali pa je deževalo. Ob devetih je stopila na cesto, si zasenčila oči s tresočim roko in negibno strmela v daljavo.

Po veliki cesti so švigala težka vozila in vozovi cestne železnice so veselo pozvanjajoč brzeli po progih. Ljudje so hiteli v svoje skrbi zatopljeni po opravkih in se niso zmenili za osamljeno ženo. Niso vedeli za njen svet, ki je bil mračen in mrzel in ga je moglo ogreti samo temnosivo ogrinjalo pismonoša.

Dnevi so se počasi plazili iz neizčrpnega zaklada prihodnosti v neizmerno žrelo preteklosti. Neskončno dolgi in prazni. Vsak dan je predstavljal člen v neskončni verigi časa. Počasi se je pismonoša privadil. Že od da-

leč je dal z roko znamenje, da ni ma ničesar zanjo. Hotel ji je prihraniti neuspešno čakanje, a čakajoči ženi se je zdel, kakor strog sodnik, ki z dvignjeno desnico neizprosno izreka sodbo. In se ni zganila. Počakala je, da je šel mimo in izginil v hiši številka 40. Nemo so se srečale njune oči.

"Od koga pričakujete pisma?" jo je nekdo vprašal.

"Od sina!" je komaj slišno dejala in potem glasneje pristavila: "Obljubil mi je, preden je šel, da bo pisal..." In oči so ji ponosno zažarele. A le za trenutek. Takoj je povabila pogled in zardela, kakor da bi se sramovala.

Pisma ni hotelo biti. Mati pa na tihem le ni izgubila upanja. Srce ji je govorilo, da bo prišlo, da bo njen sin izpolnil obljubo.

Niti enkrat ni zamudila pismonoše. Njena volja in vztrajnost sta bili neporušljivi, ker jim je napravil polovico poti do desete, so njene oči zažarele v nenavadnem ognju.

Izza ogala na koncu ravne ceste, ki je tam zarisala rahel klanec, je zavihralo široko ogrinjalo poštnega dostavjalca.

Razločno so ga videli njene oči, ki so gorele v vročem upanju, kako je prekal cesto in izginil v hišo številka ena. In potem je šela sekunde, dokler se ni spet pokazal in odvihral v nasprotno stran v številko 2... in tako je meril ceste ter se počasi bližal. Devetnajstkrat je moral z leve proti desni in v nasprotno smer, preden je dospel do nje, kajti njena hiša je imela številko 38. Včasih ga iz te ali one hiše ni hotelo biti. Količ dobrih novic je moral deliti!

In ko je naposled stal pred njo, je segel v veliko uradno torbo, vzel šop pismen in razgledal, jih pregledal in zmajal z glavo: "Nič za vas, mati!"

Kakor bič so padale besede. Še bolj se je sključila in kakor senca odtavala proti vratom.

A tam ji je zmeram zastal korak in oči so ji usle za njim.

Zmeraj začasa, da ga je videla stopiti čez prag sosednje hiše, ki je imela številko 40.

In potem ji je pogled odromal nad vrata lastnega doma, kjer je bila tablica s številko 38. Zazovražila je to številko in vroče si je zazelela, da bi bila 36 ali 40.

Tako je bilo dan za dnem.

Včasih je sijalo sonce, navadno pa je bilo oblačno ali pa je deževalo. Ob devetih je stopila na cesto, si zasenčila oči s tresočim roko in negibno strmela v daljavo.

Po veliki cesti so švigala težka vozila in vozovi cestne železnice so veselo pozvanjajoč brzeli po progih. Ljudje so hiteli v svoje skrbi zatopljeni po opravkih in se niso zmenili za osamljeno ženo. Niso vedeli za njen svet, ki je bil mračen in mrzel in ga je moglo ogreti samo temnosivo ogrinjalo pismonoša.

Dnevi so se počasi plazili iz neizčrpnega zaklada prihodnosti v neizmerno žrelo preteklosti. Neskončno dolgi in prazni. Vsak dan je predstavljal člen v neskončni verigi časa. Počasi se je pismonoša privadil. Že od da-

le je rekla spokojno. Šele nato je prišla s trepetajočo roko pismo s sinovo pisavo. (.)

MALI OGLASI

Izgubljeno
Izgubila se je zaponka za gumbnico, ki je drag spomin, med Norwood in E. 61 St. Najditelj naj pokliče HE 7014. (198)

Službo dobi
dekle v jedilnici za strežkinjo; malo podjetje. Dobi sobo, hranilo in plačo po dogovoru. Zglašite se na 1867 E. 82 St., CE 8467. (x)

Poslovodja dobi delo
Slovenska zadrudna zveza išče poslovodjo za podružnico na Waterloo Rd. Mora biti izučen mesar. Dobra plača, Zglašite se na 1867 E. 82 St., CE 8467. (200)

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDKO
Glenview 3830.

Hiša v najem
V najem se odda hiša 5 sob in garaža; samo odraslim ljudem. Naslov izveste v uradu tega lista. (199)

Stanovanje v najem
V najem se odda stanovanje 5 velikih sob. Istotam se prodaja tudi nekaj pohištva. Zglašite se na 15931 Saranac Rd., zgoraj, zdej. (199)

Hišo v najem
V najem bi radi vzeli hišo 6 do 8 sob. Najmlajši v družini je star 11 let. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče vsak čas RANDolph 7588. (200)

Popravljamo
pralnike, vseh vrst, vacuum čistilce in vse električne pripomočke. (200)

Frank's Radio & Electrical Repair
11211 St. Clair Ave.
Glenview 2765
Damo zastoj proračun na vseh delih. Pridemo iskati in dopeljemo nazaj. (205)

Stanovanje v najem
Oddajo se 3 čedne sobe. Pripravno za starejši par ali za pečarje. Zglašite se na 16015 Midland Ave. (Aug. 24, 26.)

Ugodna prilika
Na E. 239. St. med St. Clair in Babbitt Rd. za 2 družini, 10 sob, lot 50x150, cena \$9,000.
E. 149. St. blizu Lake Shore blvd. za 3 družine, 5-5-4 sobe, lepi dohodki, za naglo prodajo cena \$9,200.
8 1/2 akrov zemlje, 7 sob hiša, hlev, kokošnjaki, mestna voda, elektrika na Reynolds Rd. route 206, blizu Lake Shore blvd. Mentor, Ohio. Dobi se pridelke in orodje. Cena \$10,500.
Mi imamo kupca z gotovino za vaše posestvo. (204)

Collinwood Realty Co.
DANIEL STAKICH
15813 Waterloo Rd. KE 1934.
(Aug. 24, 26.)

"Ker ste mi prinesli pismo,"

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ženske za oskrbnice ZA POSLOPJA V MESTU
Poln čas, šest noči v tednu
Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj
Najboljša plača od ure v mestu, stalno delo.
Zahteva se državljanstvo. Zglašite se v Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901 od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan razen v nedeljo.
THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

DOVOZNIKI ZALOGE
POMETACI
MACHINE OPERATORJI — BRUSACI IN LATHE OPERATORJI

Dobra plača od ure Povrhu overtime
Delo 10 ur na dan, 6 dni v tednu
The Pipe Machinery Co.
930 E. 70. St. blizu St. Clair (200)

Dovoljeno nam je uposliti pri vhodu
POTREBUJEMO PRESS ASSEMBLER EXTERNAL GRINDER ENGINE LATHE OPERATORJE TURRET LATHE OPERATORJE RADIAL DRILL PRESS OPERATORJE VOZNIKA ELEKTRIČNEGA VOZIČKA TEŽAKE
Stalna dela sedaj in po vojni. Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS
DUNHAM RD. MAPLE HEIGHTS (200)

MACHINE OPERATORJI
PUNCH PRESS OPERATORJI
PUNCH PRESS POMAGAČI
DRILL PRESS OPERATORJI
BROCH OPERATORJI
SHORT CUT LATHE OPERATORJI

INTERNAL IN EXTERNAL GRINDERJI
MILLING MACHINE OPERATORJI
Dip Tank barvarji
TENDERJI ZA FURNEZ
TEŽAKI IN TRUKTERJI
Visoka plača od ure in overtime
Cleveland Tractor Co.
19300 Euclid Ave. (204)

ŽENSKÉ
za splošno tovarniško delo na našem "shell line"
Visoka plača od ure in overtime
Izborne delovanje razmere
Stalno delo sedaj in po vojni

Lempco Products
DUNHAM RD. MAPLE HEIGHTS (200)

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

A. Malnar
CEMENTNA DELA
1001 E. 74. St. ENdlicott 4371

Moške in ženske
se potrebuje za splošno tovarniško dela

6 dni v tednu
48 ur na teden
Plača za ZAČETEK
Moški 77 1/2 c na uro
Ženske 62 1/2 c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglašite se na
Employment Office
1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

Tovarniški delavci
Lahko tovarniško delo; predznanje ni potrebno; stalno delo, dobra plača od ure. Delo je 50 ur na teden. Sprejme se vojaščinne proste moške ali ki so že iz vojaške starosti in ki so stalni delavci.

Special Screw Products Co.
5445 Dunham Rd. Maple Heights (201)

Dekleta in žene
Inspekcija

* Pokanje in druga dela so odprta na našem dnevnem sihtu. Večina del plača 75c na uro in več. Mi vas potrebujemo na važnem vojnem kontraktu. Pridite takoj. Predznanje ni potrebno. Vzemite Central Ave. bus ali Scovill ulično karo.

Eaton Mfg. Co.
E. 65th St. & Central (200)

Stock Handlers
HAND TRUCKERS
DELAVCI
ELEKTRIKARJI

Mi potrebujemo pomoč za zmago. Udobni delavski pogoji. 85c na uro in več. Delo podnevni. Zglašite se pri naših takoj. Vzemite Central Ave. bus ali Scovill ulično karo.

Eaton Mfg. Co.
E. 65th St. & Central (200)

Ženske za čiščenje
podnevi
STALNO DELO
DOBRA PLAČA

Zglašite se v 5. nadstropju v uradu
Wm. Taylor Son & Co.
(200)

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

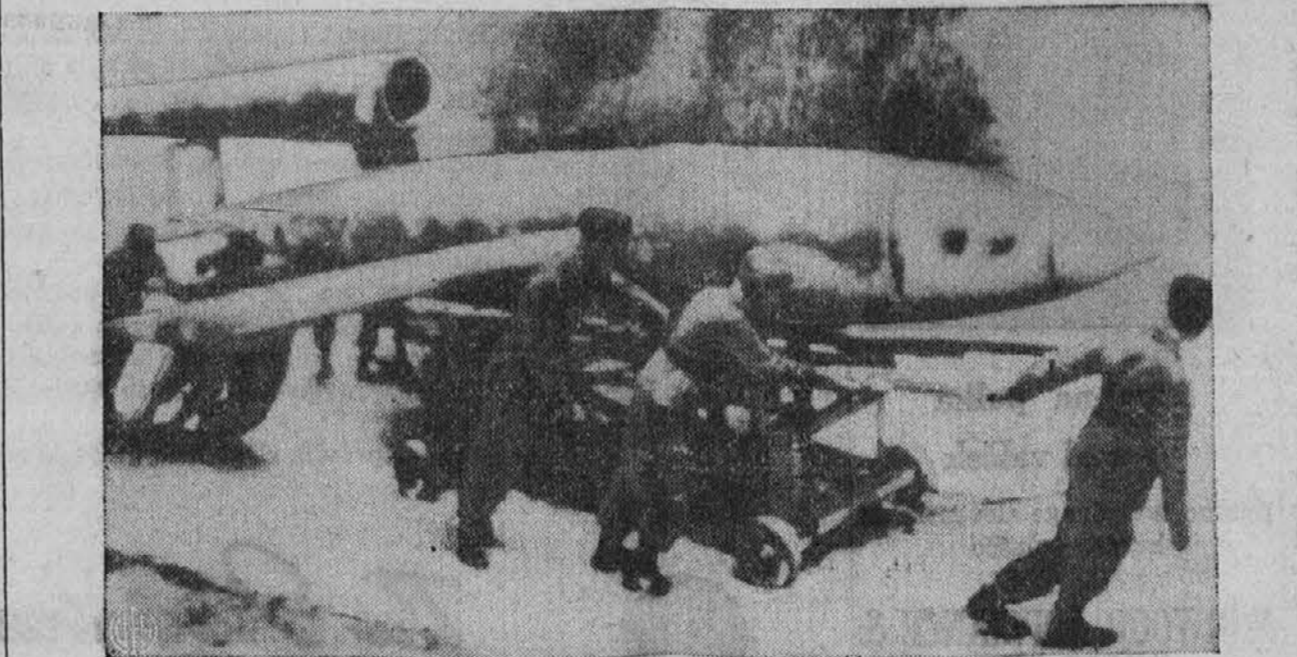
MALI OGLASI
Stanovanje išče
Mala mirna družina išče 4 sobe s furnezom od 64. do 76. ceste, med St. Clair in Superior. Kdor ima kaj primerne, naj pusti naslov v uradu tega lista. (200)

Delo garantirano
Od zdaj naprej bomo zopet jemali v delo roofing & shingling ter splošna popravila. Vse delo garantirano.
John Robich
General Building Contractor
18650 Meredith Ave.
(KE 5152) (200)

FR. MIHČIĆ CAFE
7114 St. Clair Ave.
ENdlicott 9359
6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.
Odprto do 2:30 zjutraj

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
IVanho 2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HENDERSON 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Gornja slika je potom radija poslana v Zd. države in nam predstavlja nemško robot bomo, kakršne so Nemci pred kratkim pošiljali nad London. Tako torej izgleda robot bomba predno jo poženejo v zrak na smrtonosno in uničujoče delo.

TRPLJENJE MLADE MATERE

ROMAN

Vendar pa ko se jih je pričelo natančno šteti, se je prišlo do rezultata, da je izven brata Armenije in njegovega paznika še pet drugih nesrečnikov našlo svojo žalostno smrt v požrešnem plamenu.

Takojšnja preiskava oblastinvenih uradnikov je dognala, da je ogenj izbruhnil v celici v kateri je bival Guy Campbell; kako da je mogel nastati, tega se pa nikakor ni dalo dognati, ker sta oba stanovalec, katera bi zamogla podati natančna pojasnila te celice končala žalostno smrt v ognju.

Oskrbništvu in nadzorovalnim uradnikom, se ni moglo pripisovati nobene krivde radi te nesreče in raditega ni nastalo v temu zavodu nobene nadaljne zmešnjave; posvetilo se je sedaj z vsemi silami samo temu, da se zopet kakor hitro je mogoče vredi nanovo poslopje, medtem pa se je gledalo, da se je umobolne v zadnjem posloplju tako razvrstilo, da so prišli lahko vsi v celice.

Tudi ubogi Elizabeti se ni posrečilo, da bi bila zamogla uteci iz te nesrečne hiše; proti jutru jo je našla vertarica Dorotija v bližini velikih železnih vrat in jo je odpeljala v malo sobico v ozadju stoječe pralnice.

V ti mali sobici je sedaj prebivala Elizabeta vsa obupana, da bi se mogla še kedaj rešiti. Tiho in mračno gledajoča pred se sedi osamela; solza se ji blišči in ji zaliva trepalnice, strahni obup ji je objel njeno žalostno srce, ko je pričela misliti na Edwarda in njenega vroče-ljubljenega otroka — toda ona ni imela nobenega sredstva v rokah, da bi zamogla svojo preteklost dokazati, brez dokazov ji pa ni bilo verjetno nobeno zatrdjevanje.

Pri tem pa je vertarica Dorotija skrbela za njo z nekakim sočutjem. Elizabeta je spadala med jako redke stanovalce tega zavoda, kateri bi meli svojo celico medtem časom in bi ne bili prisiljeni z drugimi, njim nepoznanimi mi blazniki v eni sobici skupaj stanovati. Dorotija je občutila neko skrivnostno nagnjenje do Elizabete in dostikrat je zrla na njo z ljubkim in skrbjo navdanim pogledom, kar pri nji dosedaj ni bilo v navadi in bi ji človek po njeni neprijetni zunanosti nikoli ne bi mogel prisoditi. Ta velika, močna oseba z njenim širokim, grdim obrazom in njenim osornim nastopom, ne bi mogla nikoli v nobenem človeku obuditi, kako željo, da bi mu bila od njene strani kedaj izpolnjena, ker nikakor bi si človek ne mogel misliti, da se na-

hačaja v njenih prsih dobro in usmiljeno srce. In ravno do Elizabete je sedaj Dorotija občutila posebno ljubezen, mogoče se ji je radi kake skrivnosti obudila v nji simpatija do nje. Nekaj dni pozneje je bila Dorotija skozi vratarja poklicana na dvorišče.

Dospevša na dvorišče, je zagledala v mali razdalji enega izmed onih dveh gospodov, katera sta tistikrat pripeljala ubogo Elizabeto v ta zavod za umobolne in za njo plačala visoko vsoto.

Bil je nam že dobro poznani Jozua Wilson, kateri stopi sedaj k bližajoči se Dorotiji.

"Vi ste vertarica od Elizabete Robin, jaz vas še dobro poznam," reče on, "tudi vem, da je ona nepoškodovana ostala, ker sem se takoj informiral o nji; danes pa prihajam z željo sem, da se me pelje k nji, da se sam prepričam o njenem sedanjem stanju, in ji hočem nekaj važnega ustmeno sporočiti."

Ker pa je bila uboga Elizabeta prištevana med "ne nevarne," je imela toraj vertarica polno moč, da sme dovoliti obiske. Ona pelje sedaj Jozuata k pralnici, odpre vrata male sobice v kateri se je nahajala Elizabeta ter pusti samega Jozuata vstopiti.

Ko je Elizabeta zagledala svojega strašnega preganjalca in smrtnega sovražnika v njeno malo celico vstopiti, se takoj vzdigne in se ponosno vzravna pred njim. Zavidljivost in jeza se ji zarisata na njenih obraznih potezah in jo tako izpremeni, da bi si človek nikdar ne mogel misliti, da se lepo žensko obličje tako izpremeni za zamore.

Vrata so se zopet zaprla. Jozua se je približal Elizabeti.

"Niti ene stopinje dalje, ali pa pokličem vertarico k sebi," reče Elizabeta preteče in odločno.

"Mislim, da ste uvideli Elizabeta, da vam vse zoperstavljanje, jeza in sovraštvo, popolnoma nič ne pomaga," prične Jozua z milejšim glasom kot je bilo pri njem v navadi, "jaz prihajam sem k vam danes, da pregovorim nekaj resnih besed z vami. Jaz uvidim, da boste danes drugega mišljenja, kot pa ste bili kedaj poprej. Vaše otročje zoperstavljanje in samoizdrževanje, vam naj bo v dokaz —"

"Jaz ne bom o vas nikoli, nikoli drugače mislila kot dosedaj, jaz vas črtim in zaničujem kot najnevarnejšega, najstrašnejšega morilca! Vi ste oni, kateri me je hotel umoriti."

"Zakaj Elizabeta? Ker ne maraš moja biti! Ali se ne spominjaš več, da sem te jaz zalezoval z mojimi ljubezskimi ponudbami ko še nisi bila poročena z Edwardom?"

"Oho, lepo je to od vas, sedaj pripoznate, da sem jaz Elizabeta Wilson?"

Elizabeta je hotela k vratom hiteti.

Vendar pa ji je Jozua zastavil pot in se napol glasno smejal v svojo poraščeno brado.

"No, no, ne žuri se tako!" reče on, "to ti ne bo itak nič koristilo! Kar sem ti jaz tukaj pristal, je samo za tebe pripravljeno, drugim nikakor ne bom tega zaupal!"

"Strašno — toraj me hočeš ti do smrti mučiti," zašepeta Elizabeta vsa razsebe.

nikakor ne storim!"

"Ti si me spravil tukaj sem s pomočjo glavarja vseh hudob, da me pustiš tukaj v revščini poginiti!"

"To sem storil raditega, da te omehčam, da ti tvojo brezmoč predočim, da ti pokažem, da si od mene odvisna Elizabeta!"

"In radi tega prihajate sem, da se vaše okamenelo srce napase mojih strašnih bolečin in obupa!"

"Jaz prihajam k tebi, da ti zamorem povedati moje zahteve!"

"Ako se nahaja v vaši duši samo še mala iskrica človeške ljubezni Jozua Wilson, če se nahaja v vaših prsih smo še iskrica usmiljenja do brezmočne radi vaše sirovosti trpeče ženske, potem mi povejte samo to — samo to; kje je moj ljubi zapuščen otrok?" reče Elizabeta roke vijoča s tresočim obupnim glasom.

Ta žalostni pogled in milo proseči glas, bi morala omehčati vsako srce in če bi bilo prav iz najtršega jekla. Trpeča in skrbna mati vpraša koprneče po svojem ljubem otroku. Ona je pozabila na svoje trpljenje, ona ni mislila na njeno nesrečo, ampak tresla se je strahu, za svojega ljubeznivega otroka!

"Bodi radi te stvari mirna in potolažena; otrok je na varnem," odgovori trdosrdni Jozua. "Ni se ti treba glave razbijati radi njega! Edward in njegova soproga imata otroka in ga tako odgajata, da je že gotovo na tebe pozabil."

Je li bila to resnica, ali zopet kaki nanovo izdelani načrt, kar je ona sedaj čula iz ust Jozuatovih. Te besede so jo tako zbolele, kot da bi ji bil kdo porinil zastrupljeni nož v njeno žalostno srce?

Elizabeta je obstala na mestu, kot okamenena — njena očesa pa sta bila s strahom napolnjena in sta obvisela na onemu, ki ji je te strašne besede govoril. Nato pa ji gre kot da bi jo kdo elektriziral skozi celo vitko in lepo telo —

"Edward — in — njegova soproga?" zašepeta ona v presledku.

"Ali ti tega še ne veš? Tako je! Edward je napravil dobro partijo in dovolj je takih, da so mu te velike sreče nevoščljivi. On se je oženil z bogato in kot jutranja zarja lepo Armenijo Campbell in na tebe že davno pozabil. In ti hočeš sedaj še vedno na njem viseti in na nje čakati?"

Elizabeta se bridko zasmije — bilo je v temu trenutku tako videti, kot bi se iz nje smejala hipna blaznost — bil je to smeh obupnosti in strašne pekoče bolečine —

Nova plošča

Ravnokar smo prejeli novo tretjo Yankovich ploščo

Zivahna polka Vadnal valček

Imamo tudi druge slovenske in hrvaške plošče

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave. JOHN SUSNIK

"In? zakaj se smeješ?" vpraša radovedno nesramni Jozua, "mogoče ne veruješ mojim besedam? Resnica je, Edward je oženjen. Hočeš li imeti kake dokaze? Hočeš imeti prepis iz cerkvenih knjig?"

Elizabeta je še vedno debelo gledala tega nesramneža, kateri ji je prinesel to poročilo — bilo ji je, kot da se ji v resnici približava v temu trenutku blaznost —

"Vi lažete!" zakriči sedaj ona — "vi lažete, samo, da me še nadalje mučite! Vi ste pravi hudič, kateri se zadovoljno razveseljuje nad mojim trpljenjem! Proč z vami! Proč z vami rečem jaz, ali —"

Ostani! Ne kliči! Ali sem ti jaz kaj kriv, da je Edward moj bratranec oženil bogato, najbogatejšo žensko v San Franciscu in medtem na tebe pozabil? Moram li jaz kaj za to?"

"Proč z vami! Bodite prokleti!"

(Dalje prihodnjič)

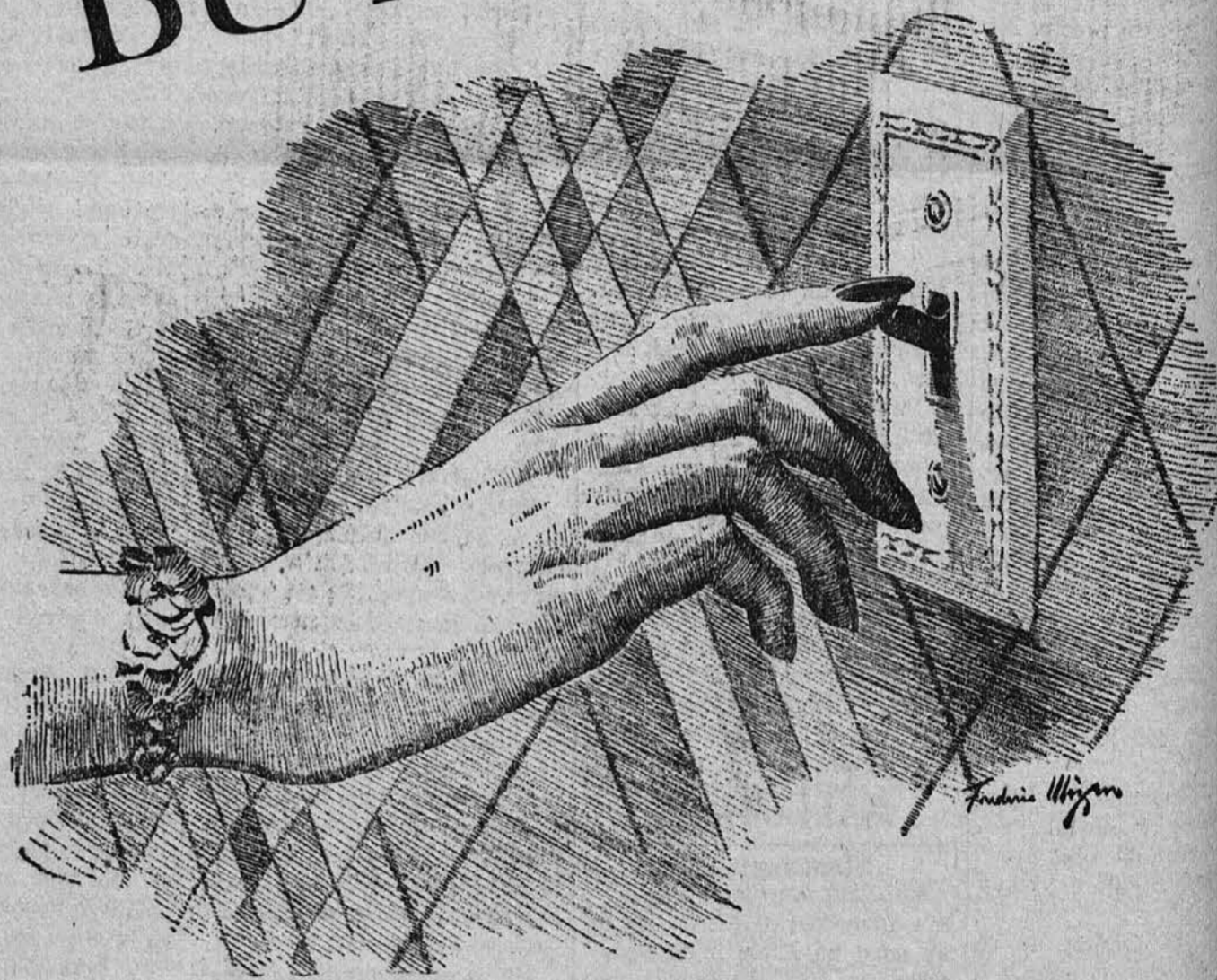

os. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljene za najboljše postrežbo
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 0583
COLINWOODSKI URAD:
452 E. 152nd STREET. Tel.: KEnmore 3118

BUTTON

Vi IMATE GUMB

Da, vi imate gumb... magični gumb, ki obvladuje moč orjakov. To je gumb ali stik, ki da v delo takoj neskončno energijo elektrike... samo s pritiskom vašega prsta. Električna proizvodnja danes več kot 30.000 raznih del doma, v trgovini, v tovarni... vse okrog vas! Električna služba začne ali neha z delom po vaši želji, dela poceni in zanesljivo. Od vašega rojstva sem je električna znanost omogočila cele nove industrije — zaposlila milijone ter založila desetine milijonov z brezštevilnimi novimi produkti, napravila delo lažje in življenje bogatejše. Celo ko to čitate pripravlja električno podjetje za

vas — po zmagi — več produktov in večjo postrežbo, ki vam bo dodatno olajšala skrbi in pomnožila vaše prijetnosti. V bodočnosti boste hoteli pomnožiti vašo rabo električne postrežbe. In čeprav je električna danes poceni, bo še cenejša, medtem ko vam bo doprinesla več in več koristi... ker več kot rabite elektrike, manj stane enota. Faktično se je povprečna cena elektrike ki jo daje The Illuminating Company za rezidenčno rabo znižala vsako edino leto v 52 letih, kar je družba vedno nizdol! — THE CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINATING COMPANY.

The Illuminating Company

DON'T WASTE ELECTRICITY! TURN OFF LIGHTS AND APPLIANCES WHEN NOT IN USE!

STADIUM 4 dni 31
začne avg. 31
čet. zv.
Popoldne v nedeljo 3. sept.
INTERNATIONAL
THRILL CIRCUS
SVETOVNO NAJVEČJE
PREDSTAVE ZUNAJ
NASTOPI V OSEBI
TERRILL JACOBS
IN NJEGOV SLOVITI
ZIVALSKI AKT
DOLLY JACOBS
LEOPARDI—SLONI
Povrhu 1,000 igralcev
50c, \$1, \$1.50
Otroci v rez. sekcija 1/2 cene
VSTOPNICE v Public Hall
Bond's, 419 Euclid

DEKLETA IN ŽENE!
Ali veste, da si boste prihranile precej denarja, če si naročite FUR-COAT ali fino in najnovejšo modo STERLING-SUKNJO volnenega blaga, naravnost iz tovarne?
SEDAJ NA WILL CALL
Ne pozabite, prva izbira je vedno najboljša
Ne odlašajte, samo me pokličite, da vas peljem naravnost v TOVARNO na mojo odgovornost in brez zamere, če kupite kaj ali ne!
Vam se vijdno priporočam
BENNO B. LEUSTIG
ENdicott 3426 1034 Addison

Rodney Adams Heating Service
Dajte pregledati in očistiti vaš grelni sistem SEDAJ. Furne, tiramo in popravimo DELE za POPRAVILA za vse vrste FURNE, FURNEZI in PIHALNIKI inštalirani. Vi lahko obvarujete vašo FURNE hrantne na kurjavi, če inštalirate THERMOSTAT. Mi specializiramo AVTOMATIČNIH TANKIH ZA VROČO VODO. Mi imamo STON TANKS z 20 letno garancijo. Mi tudi inštaliramo termostate ali tako malo kot \$16.50. Proračun zastoj na vseh delih. Delo izvršeno pertov.
21601 Westport Ave. KENMORE